

LAUDÁCIÓ

az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége méltatása

a JUSTITIA REGNORUM FUNDAMENTUM Díj

átadása alkalmából

Az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetségét a Justitia Regnorum Fundamentum díj 2019. évi nemzetiségi tagozatának díjazottjaként köszöntjük. A díj elismerése annak a fáradhatatlan munkának, amelyet a szervezet immár tíz éve folytat a magyarországi nemzetiségek jogainak magas szintű érvényesítése érdekében. A Szövetség tevékenysége nagyban elősegítette és elősegíti az Alaptörvényben, a Nemzetiségek jogairól szóló sarkalatos törvényben, valamint a kapcsolódó jogszabályokban a nemzetiségek intézményei és tagjai számára garantált jogok, érdekérvényesítési lehetőségek optimális kihasználását.

A díj köszönetnyilvánítás az országos nemzetiségi önkormányzati elnököknek – köztük különösen a szervezetet korábban vezető Hepp Mihálynak és jelenlegi elnökének, Hollerné Racskó Erzsébetnek – akik ebben az évtizedben aktív alakítói voltak a hazai nemzetiségi közéletnek, és hozzájárultak a hazai nemzetiségek és a társadalom más csoportjai közötti párbeszéd ösztönzéséhez.

Az elismerés egyben biztatás is az eddigi tevékenység jövőbeli folytatására: az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége aktív alakítója és nélkülözhetetlen szereplője a hazai nemzetiségi közösségek együttműködésének és egyben hasznos egyeztető fórum a nemzetiségi jogok érvényesítésének folyamatában. Munkája elősegíti és erősíti azt is, hogy a nemzetiségi közösségek fiatal generációja egyre aktívabban bekapcsolódhasson a közös feladatok ellátásába.

Napjainkban az európai államok többsége egyetért abban, hogy a nemzetiséghez tartozók kulturális identitása az emberi méltóságuk része, ezért abszolút védelmet érdemel. Az is elismert tény, hogy bár nagyon fontos, de mégsem elegendő csupán a többségi társadalom és a nemzetiségi közösségek egyenlő bánásmódjának biztosítása, hanem szükség van a nemzetiségi közösségek számára speciális jogosultságok megadására is. Az egyéni nemzetiségi jogok segíthetnek megőrizni, valamint megjeleníteni az érintett személy identitását és környezete sajátos nemzetiségi jegyeit, de a teljes közösség helyzetét a kollektív közösségi jogok is nagymértékben befolyásolják. A kulturális önazonosság megőrzésének, képviselésének és továbbadásának kulcsa egy jól működő érdekképviseleti és oktatási-kulturális intézményrendszer kialakítása.

A hazánkban 1993-ban megszületett, napjainkra már a települési, területi és országos érdekeket egyaránt reprezentálni képes nemzetiségi önkormányzati rendszer egyedülálló eszköz és lehetőség a nemzetiségi kulturális autonómia kereteinek megteremtésére, pozitív jogi, illetve dogmatikai értelemben is olyan megbízható alappal rendelkezik, amely biztosítja, hogy a nemzetiségi önkormányzatok léte, valamint működése a magyar állami és társadalmi berendezkedés része maradjon.

A történelem azonban bizonyította, hogy az Alaptörvényben és a Nemzetiségek jogairól szóló törvényben biztosított széles körű jogosultságok igénybeviteléhez folyamatosan szükség van az egyes közösségek speciális igényein túlmutató, közös önkormányzati érdekek megfogalmazására és érvényre juttatására minden olyan ügyben, amely az önkormányzatok jogállását, szerepét és lehetőségeit érinti.

Az országos nemzetiségi önkormányzatok vezetői bölcsen ismerték fel, hogy az egyesületi jog további érdekképviseleti lehetőségeket is kínál számukra, hiszen a nemzetiségi közösségek közéletben való kollektív részvételének joga megvalósulhat civil szervezetek alapításával és működtetésével is: ezt az önszerveződéshez való kiemelt lehetőséget egyéni és kollektív jogként egyaránt garantálja a nemzetiségi törvény.

A fentieket megfontolva és a törvény adta lehetőséggel élve az országos nemzetiségi önkormányzatok önkéntes társadalmi szervezeteként, kollektív érdekvédelmi, érdekképviseleti célból 2009-ben életre hívták az Országos Kisebbségi Önkormányzatok Szövetségét, amelynek elnöki tisztét alapításától 2014-ig a horvát nemzetiséget képviselő Hepp Mihály töltötte be. 2014-ben a szervezet átalakult, ekkor vette fel az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége Egyesület nevet, új elnöke pedig Hollerné Racskó Erzsébet, az Országos Szlovák Önkormányzat elnöke lett.

A Szövetség pártoktól független, önálló, önfenntartó szervezet, amelynek tagja lehet minden olyan országos nemzetiségi önkormányzat, amely az önkéntesség, a tagok jogegyenlősége, a szolidaritás, a konszenzusra való törekvés, a közös teherviselés, a jövőre orientáltság, a szakszerűség, a szövetségi tevékenység és az önkormányzatiság tiszteletben tartása mellett együtt kíván működni a szövetség tagjaival.

A szervezet a szolidaritás és a szakmaiság jegyében – más önkormányzati érdekképviseletekkel együttműködésre törekedve – vállalja az önkormányzati érdekek képviseletét és érvényesítését a jogalkotásban, illetve más állami döntések meghozatalában, és részese kíván lenni az országos érdekegyeztető tevékenységnek. Erre tekintettel szorgalmazza, hogy tagjai önállóságuk fenntartása mellett működjenek együtt és törekedjenek közös álláspontok kialakítására. A szövetség közvetíti a tagként csatlakozott önkormányzatok álláspontját a képviseleti, politikai, kormányzati szervek, valamint a nemzetiségi közösségek és a többségi társadalom nyilvánossága felé.

A nemzetiségi jogokkal és a nemzetiségi közösségek sokszínűségével kapcsolatos társadalmi tudatformáló tevékenység fontos eleme, hogy az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége 2018. január 1-jével átvette a Filantróp Társaság Barátság Egyesülettől a Barátság folyóirat kiadását, valamint a nemzetisegek.hu weboldal szerkesztését. A folyóirat Magyarország egyetlen olyan, évente hat alkalommal megjelenő lapja, amely beszámol a hazai nemzetiségek jelentősebb kulturális rendezvényeiről, hagyományörző ünnepeiről, valamint válogatást közöl képzőművészeti és irodalmi alkotásokból, aktuális ösztönművészeti és tudományos teljesítményekről. Emellett fontos szerepet vállal a nemzetiségpolitikai közélet alakításában is, hiszen a nemzetiségeket érintő állami intézkedésekkel kapcsolatban, különösen a nemzetiségi jogterületet érintő szabályozások megjelenése kapcsán politikusokat, köztisztviselőket és nemzetiségi szakembereket szólaltat meg, ezzel gyakorlati segítséget nyújtva a jogalkalmazók számára.

Az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége napjainkra a hazai nemzetiségi közélet központi tényezője lett: a nemzetiségi politikával foglalkozó kormányzati szervek állandó konzultációs partnere és az Országgyűlés Magyarországi Nemzetiségek Bizottságával, a nemzetiségi képviselővel és a szószólókkal is szoros szakmai együttműködésben látja el feladatát. Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala, különösen pedig a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes és a Szövetség között az elmúlt években kialakított magas szintű munkakapcsolat jelentősen hozzájárul a hazai nemzetiségek jogai érvényesülésének figyelemmel kíséréséhez és az e jogok sérelmével szembeni ombudsmani fellépés lehetőségeinek bővítéséhez.

A Justitia Regnorum Fundamentum díj a magyarországi nemzetiségek jogainak széles körű érvényesítése érdekében végzett tíz évnyi elkötelezett munka elismerése, és ösztönzés arra, hogy a szervezet a jövőben is fáradhatatlanul folytassa a valamennyi hazai nemzetiségi közösség javára vállalt, értékalapú érdekvédő és érdekképviseleti tevékenységét.

A kitüntetéshez gratulálunk, a Szövetségnek és tagjainak a nemzetiségi közösségek érdekében végzett munkához további sikereket kívánunk!

Budapest, 2019. december 9.